

A kisüzemi bortermelő tevékenysége

Ez az információs füzet a kisüzemi bortermelői tevékenység feltételeit, az előállítható termékek körét, az előállításra, nyilvántartásra, szállításra vonatkozó előírásokat tartalmazza. Ismerteti továbbá az kisüzemi bortermelő elszámolási, adófizetési kötelezettségét is.

Ki lehet kisüzemi bortermelő?

Aki kereskedelmi céllal kíván szőlőbort előállítani és megfelel a jövedéki törvény¹ (a továbbiakban: Jöt.) előírásainak. A feltételeket önállóan, vagy gazdasági, jogi kapcsolatban lévő másik borászati üzemmel együttesen teljesíti. Kisüzemi bortermelő a szőlőt művelő családtagok közössége² is, ha a szőlőbor-előállítást közösen használt pincében végzik.

Az előállítható termékek

Előállítható termékek:

- **csendes bor:** előállítás szőlőfeldolgozással, szőlőmust erjesztésével, palackozás, tárolás,
- **habzóbor:** kizárólag saját előállítású csendes borból, palackos erjesztéssel állítható elő, a készlet maximális mennyisége 50 000 palack.

Kisüzemi bortermelőként más jövedéki termék nem állítható elő, nem tárolható és nem palackozható. A kisüzemi bortermelő bér munkát, bértárolást nem végezhet. Csendes borát adóraktárban (egyszerűsített adóraktárban) bér munkában lepalackoztathatja, és visszaszállítva adófelfüggesztés mellett betárolhatja. Palackos erjesztésű habzóborát bér munkában adóraktár állíthatja elő, a visszatárolás azonban csak szabadforgalomba bocsátással, a jövedéki adó megfizetésével, adózottan történhet.

A kisüzemi bortermelés feltételei³

A gazdálkodó:

- rendelkezik érvényes borászati üzemengedéllyel,
- nem minősül kockázatos adózónak⁴,
- három borpiaci év átlagában évente maximum 1 000 hl csendes bort állít elő,

---

¹ 2016. évi LXVIII. törvény a jövedéki adóról.

² Jöt. 137. § (4) bekezdés.

³ Jöt. 3. § (3) bekezdés 16. pont.

⁴ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 157. §.

- szőlőt feldolgozási céllal csak belföldön vásárol,
- sűrített szőlőmust és finomított szőlőmustsűrítmény kivételével más borászati terméket⁵ nem vásárol,
- palackos erjesztésű habzóbort kizárólag saját előállítású csendes borból állít elő, és a készlet mennyisége nem haladja meg az 50 000 palackot,
- az előállítható termékeken kívül más jövedéki terméket nem állít elő, nem raktároz, nem forgalmaz.

A kisüzemi bortermelői státusz megszűnése

A kisüzemi bortermelői státusz megszűnik:

- ha a feltételeket megszegik,
- ha a kisüzemi bortermelő kockázatos adózóvá válik.

A feltételek megszegését jelenti a csendes bor vásárlása, nem engedélyezett termékek beszerzése és forgalmazása, a palackos erjesztésű pezsgő maximális készletének túllépése a tevékenység végzésének időtartamától függetlenül. Az előállítható csendes bor mennyiségének túllépése a harmadik borpiaci év végén, az előző két év elszámolási adatainak figyelembevételével állapítható meg.

A kisüzemi bortermelőnek a feltételek megszegését követő hónap 15-éig, kockázatos adózóvá váláskor pedig haladéktalanul, elektronikusan egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelmet⁶ kell benyújtani a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz (NAV).

Nyilvántartás-vezetés⁷

A kisüzemi bortermelőnek a Korm. rendeletben⁸ meghatározott szakmai-jövedéki nyilvántartást kell vezetnie. Ez lehet

- kisüzemi bortermelői regiszter,
- általános bortermelői regiszter vagy
- online bortermelői regiszter.

⁵ A mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet VII. melléklet II. részében felsorolt termékek.

⁶ NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére” elektronikus nyomtatvány.

⁷ Jöt. 137. § (2) bekezdés.

⁸ A szőlő-bor ágazatban folytatott hatósági eljárásokról és teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 435/2021. (VII. 16.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) 42. §, 43. §, 44. §.

Az első két nyilvántartás vezethető papíron és elektronikusan is. A kisüzemi bortermelői regisztert a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (HNT) állítja elő és hitelesíti, az általános bortermelői regiszter formáját a HNT a honlapján közzéteszi és hitelesíti.

A regiszterek elektronikusan csak az előírt feltételeket biztosító számítógépes programmal vezethetők. Ha a bortermelő a kisüzemi bortermelői regisztert és általános bortermelői regisztert ilyen programmal szeretné vezetni, akkor az ePincekönyv-rendszerrel napi szintű adatkapcsolatot fenntartó, a miniszter által nyilvántartásba vett számítógépprogram (EPK) használatának szándékát legkésőbb a kezdést megelőző munkanapon, írásban be kell jelenteni a hegybírónak.⁹

A Jöt. szerinti nyilvántartásban a termékeket

- az adó alapjaként meghatározott mértékegység (hektoliter) szerint,
- termékenként,
- a 60 liter feletti tárolóedényben elhelyezett mennyiségeket összevontan,
- az ennél kisebb tárolóegységben lévőket pedig kiszerelésenkénti bontásban

kell feltüntetni.

Termékforgalmazás, szállítási okmányok

A kisüzemi bortermelő az előállított termékeit alanyi jogon, külön jövedéki engedély nélkül értékesítheti.¹⁰

A borászati üzemből **szabadforgalomba bocsátással** közvetlenül értékesíthet

- belföldi jövedéki engedélyes kereskedőnek, jövedéki kiskereskedőnek, magánszemélynek,
- harmadik országba, és
- tagállami kereskedőnek.

Adófelfüggesztéssel

- belföldi adóraktárnak,
- más EU-tagállamban lévő adóraktárnak,
- bejegyzett kereskedőnek.

Ezenkívül saját előállítású csendes borát termelői borkimérésben is értékesítheti.

---

⁹ Korm. rendelet 76. §.

¹⁰ Jöt. 137. § (8) bekezdés.

Az adófelfüggesztéssel szállítás feltétele, hogy a kisüzemi bortermelő ezt a szándékát előzetesen bejelentse a NAV-nak.¹¹ A nyilvántartásba vétel után kiadott regisztrációs számmal indíthat szállítmányt az EMCS¹²-en keresztül e-TKO¹³ kiállításával.

Szállítási okmányként

- belföldön adófelfüggesztéssel és szabadforgalomban is egységesen borkísérő okmány¹⁴ (BKO),
- EU tagállamba
  - adófelfüggesztéssel szállításhoz e-TKO,
  - szabadforgalomba bocsátott termékek szállításához pedig egyszerűsített kísérő okmány¹⁵ (EKO), vagy
  - annak adattartalmával megegyező egyéb kereskedelmi okmány használható.

A BKO- és az EKO-nyomtatványként is beszerezhető vagy elektronikusan is előállítható. A BKO-nyomtatványt a hegyközségek, az EKO-nyomtatványt a NAV értékesíti.

Az elektronikus előállításához szükséges sorszámtartományt kérelemre BKO-nál a hegyközség, EKO-nál¹⁶ pedig a NAV adja ki.

Betárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárból (bérpalackozott csendes bor) – BKO.

Kitárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárba (bérpalackozásra) – BKO,
- adóraktárba – BKO,
- tagállami adóraktárba – e-TKO,
- tagállamon keresztül harmadik országba – e-TKO,
- közvetlenül harmadik országba – BKO a vámkezelés helyéig és EV¹⁷.

Kitárolás szabadforgalomba bocsátással

- tagállami kereskedőnek – EKO,
- jövedéki engedélyes kereskedőnek – BKO (vagy ezt helyettesítő számla),
- jövedéki kiskereskedőnek – BKO (vagy ezt helyettesítő számla),

---

¹¹ Jöt. 42. §.

¹² Excise Movement and Control System – Jövedéki Árumozgás és Ellenőrző Rendszer.

¹³ Jöt. 3. § (1) bekezdés 17. pont.

¹⁴ Jöt. 3. § (3) bekezdés 6. pont.

¹⁵ Jöt. 3. § (1) bekezdés 13. pont, Jöt. 137. § (1) bekezdés.

¹⁶ Vhr. 13/A.§.

¹⁷ A vámjogszabályok szerinti egységes vámokmány.

- végsőfogyasztónak közvetlenül a borászati üzemben – BKO,
- végsőfogyasztónak termelői borkimérés keretében a borászati üzemben (kizárólag csendes bor) – BKO,
- termelői borkimérés helyére szállítás (kizárólag csendes bor) (saját használatú üzletbe, kitelepülés helyére) – BKO.

Termelői borkimérés¹⁸

A kisüzemi bortermelő a saját előállítású csendes borát kiskereskedőként¹⁹ termelői borkimérésben is értékesítheti. Ennek feltétele, hogy ezt a kereskedelemi hatósághoz bejelentse.²⁰ Termelői borkimérés a borászati üzemben és a kisüzemi bortermelő üzletében is végezhető. Termelői borkimérést végzőként alkalmi rendezvényekre is kitelepülhet a jövedéki kiskereskedelem szabályai szerint.²¹

Hivatalos zár alkalmazása, nyilvántartása, elszámolása²²

A két litert meghaladó kiszerezésű csendes bor belföldön hivatalos zárral ellátva szállítható, értékesíthető. Az általános szabálytól eltérően nem kell hivatalos zárat felhelyezni:

- a termelői borkimérésben végzett értékesítésnél,
- bag-in-box kiszerezésen,
- ha a kisüzemi bortermelő magánszemélyként személyes fogyasztásra 30 liter alatti mennyiségben szállít.

Ha a termelői borkimérés üzletben történik, a borászati üzem és az üzlet közötti szállításhoz hivatalos zárat kell felhelyezni.

Hivatalos zár a NAV által engedélyezett gyártótól szerezhető be. Az átvett hivatalos zárról, annak felhasználásról meghatározott adattartalommal papíralapon, vagy elektronikusan nyilvántartást kell vezetni. A papíralapú nyilvántartást kérelemre a kisüzemi bortermelő székhelye (telephely, lakóhely) szerint illetékes NAV hitelesíti. A hivatalos zár felhasználásról az elszámolással egy időben kell a hegybírónak adatot szolgáltatni.

¹⁸ Jöt. 3. § (3) bekezdés 25. pont.

¹⁹ Jöt. 3. § (1) bekezdés 27. pont, kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § 15. pont.

²⁰ a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 2. §.

²¹ Jöt. 70. § (3) bekezdés, Vhr. 41. § (3) bekezdés, 86. információs füzet: Jövedéki kis-és nagykereskedelem.

²² Jöt. 9. §, 138. § (1) bekezdés, (4)-(5) bekezdés, Vhr. 12. §, 93/R. §.

Elszámolás, adófizetési kötelezettség²³

A kisüzemi bortermelő évente egyszer, a borpiaci év²⁴ végén számol el nyilvántartása alapján:

- a saját termelésű és vásárolt szőlőmennyiségéről,
- az előállított, tárolt, kitarolt csendes és habzó bor mennyiségéről,
- a készletváltozásokról,
- a borpiaci év tényleges zárókészletéről,
- a hivatalos zár felhasználásról.

Az elszámolást a borpiaci év végét követő szeptember 10-ig az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete²⁵ szerinti nyomtatványon kell benyújtani a hegyközséghez. A hegybíró az elszámolás adatokat a beérkezéstől számított 21 napon belül elérhetővé teszi a NAV számára.

A csendes bor adómértéke nulla forint, a habzóbor adómértéke hektoliterenként 16 460 forint. A nulla adómérték miatt csak a szabadforgalomba bocsátott palackos erjesztésű habzóbor mennyisége után keletkezik adóbevallási és adófizetési kötelezettség. Ezt az elszámolással egy időben kell teljesíteni a NAV felé.

A kisüzemi bortermelőkre vonatkozó rendelkezések

- A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (továbbiakban: Jöt.),
- a Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet (továbbiakban: Vhr.),
- a szőlészetről és borászatról szóló 202. évi CLXIII. törvény,
- a szőlő-bor ágazatban folytatott hatósági eljárásokról és teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 435/2021. (VII. 16.) Korm. rendelet, illetve
- a szőlő- és bortermelés részletes szabályairól szóló 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

---

²³ Jöt. 137. § (3), (7) bekezdés.

²⁴ Az előző év augusztus 1-től a következő év július 31-ig tartó időszak.

²⁵ AM rendelet.